

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/49/2019
Identifikačné číslo spisu: 5717210901
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5717210901.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: REVITALSTAV SK s.r.o. so sídlom Hviezdoslavova 36/33, Martin, IČO: 45 362 564, zastúpeného AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o. so sídlom Škultétyho 472/10, Martin proti žalovanému: Správa bytov - SK, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 509/4, Martin, IČO: 45 556 211, zastúpenému JUDr. Mario Buksa, právne služby, s.r.o. so sídlom Červenej armády 1, Martin, IČO: 36 862 819 o zaplatenie 35.380,- Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 18Cb/126/2017, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 14Cob/26/2019-153 z 19. marca 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 . Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením č.k. 18Cb/126/2017-107 z 18. júna 2018 zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k. 18Cb/126/2017-76 zo dňa 28. februára 2018 z dôvodu, že bol podaný oneskorene. Žalovaný tvrdil, že rozsudok pre zmeškanie mu bol doručený až dňa 23. apríla 2018, avšak do elektronickej schránky mu bol uložený už dňa 28. marca 2018 a za doručený sa považuje dňa 14. apríla 2018 márnym uplynutím úložnej lehoty. Žalovaný svoj návrh odôvodnil tým, že do svojej elektronickej schránky mal prístup až od 06. februára 2018, okresný súd mal preto za preukázané, že mu bol riadne doručený rozsudok do elektronickej schránky dňa 14. apríla 2018, ku ktorej mal prístup a preto najneskôr v tento deň sa o ňom dozvedel. Napriek tomu, že ide o tzv. fikciu doručenia a dozvedenia sa o tomto rozsudku, nečinnosťou alebo nedostatočnou obozretnosťou a neplnením si zákonných povinností zo strany žalovaného nemožno odôvodňovať možnosť podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie po uplynutí lehoty v zmysle § 277 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“) bez toho, aby žalovaný predpísaným spôsobom požiadal o odpustenie zmeškania tejto lehoty alebo bez toho, že by aspoň tvrdil a preukázal skutočnosť, ktoré mu znemožnili dozvedieť sa o doručenom rozsudku. Takéto skutočnosti

žalovaný vo svojom návrhu na zrušenie rozsudku netvrdil a na ich preukázanie neoznačil a nepredložil žiadne dôkazy.

2. O odvolaní žalovaného proti uvedenému uzneseniu súdu prvej inštancie Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením č.k. 14Cob/26/2019-153 z 19. marca 2019 rozhodol tak, že ho potvrdil a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. V uvedenom uznesení odvolací súd zvýraznil, že okresný súd v predmetnom rozsudku pre zmeškanie žalovaného riadne poučil o tom, že môže podať do 15 dní, od kedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel, návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 277 ods. 1, 2 C.s.p. Vo vzťahu k ustanoveniu § 277 ods. 3 C.s.p. uviedol, že stanovená 15- dňová lehota predstavuje prekluzívnu procesnú lehotu na uplatnenie návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku, ktorá je viazaná na moment dozvedenia sa o kontumačnom rozsudku. Žalovaný, ktorý podáva návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, je povinný moment subjektívneho dozvedenia sa o vydanom rozsudku pre zmeškanie preukázať. Tvrdenie žalovaného o doručení rozsudku 23. apríla 2018 je v rozpore so spisovým materiálom, z ktorého vyplýva, že rozsudok mu bol doručený dňa 14. apríla 2018. Žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie v podanom odvolaní, v zmysle ktorého nemal až do 23. apríla 2018 prístup do svojej elektronickej schránky a že až v tento deň sa mu ju podarilo otvoriť. Toto vyjadrenie žalovaného v podanom odvolaní je pritom v rozpore s tvrdeniami, ktorými žalovaný odôvodnil návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, kde žalovaný uviedol, že nemal prístup do svojej elektronickej schránky z dôvodu, že jeho konateľ nemal funkčný elektronický čip v občianskom preukaze, ktorý mu bol aktivovaný až dňa 06. februára 2018, k čomu predložil potvrdenie o prevzatí certifikátov z tohto dňa (č.l. 89 spisu). Dôkazy na preukázanie tvrdenia, že žalovaný do svojej schránky nemal prístup až do 23. apríla 2018 zo strany žalovaného predložené neboli. Žalovaný tak nepreukázal, že z jeho strany bol návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podaný v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote 15 dní odo dňa, kedy sa žalovaný o tomto rozsudku dozvedel. Lehota 15 dní na podanie návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie tak žalovanému uplynula dňom 30. apríla 2018. Za situácie, kedy žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie, že sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel až dňa 23. apríla 2018, nebolo možné zaoberať sa námietkami žalovaného v tom smere, že pre vydanie tohto rozsudku pre zmeškanie neboli splnené zákonné podmienky. Okresný súd preto rozhodol vecne správne, ak návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podaný dňa 07. mája 2018, ako oneskorene podaný zamietol.

4. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, pričom jeho prípustnosť odvodil z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. pretože súdy mali nesprávnym procesným postupom a odmietnutím opravných prostriedkov porušiť právo žalovaného na súdnu ochranu. Žalovaný nemohol v konaní uplatniť dôvodné námietky proti žalovanému nároku a na základe predmetného rozsudku pre zmeškanie je prinútený plniť neexistujúcu pohľadávku žalobcu. Tým, že nebol dodržaný riadny zákonný postup upravujúci podmienky pre vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, žalovaný bol pozbavený možnosti brániť sa riadnymi procesnými prostriedkami procesnej obrany proti podanej žalobe. Súdy mu túto možnosť odňali len z dôvodu formálne nesprávne a neúplne splnených podmienok pre vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie a toto svoje pochybenie spočívajúce v nespĺnení procesných podmienok pre vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného odmietli napraviť. Dovolateľ preto navrhol zrušiť uznesenia krajského i okresného súdu a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že nie je daná prípustnosť dovolania žalovaného, nakoľko sa dovoľáva skutkového a právneho posúdenia veci, ktoré už realizoval odvolací súd a ktoré nepatrí do kompetencie dovolacieho súdu. Vzhľadom k uvedenému navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. V zmysle § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby aj právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

9. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania, ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

10. Podľa dovolateľa je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia je potrebné rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zákonnému, ale aj procesnoprávnemu rámcu a ktorý zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom.

11. Dovolateľ namietal, že zo strany súdu prvej inštancie neboli splnené procesné podmienky na následný postup podľa § 273 C.s.p., pretože žalovanému nebola doručená výzva podľa § 273 písm. a/ C.s.p. a týmto postupom malo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. Nakoľko však uvedenú skutočnosť namietal už pred dovolacím súdom, ktorý sa ňou riadne zaoberal a vysvetlil, z akého dôvodu súd prvej inštancie vecne správne vyhodnotil, že jeho návrh na zrušenie predmetného rozsudku pre zmeškanie bol podaný oneskorene, de facto polemizuje so samotným skutkovým a právnym posúdením veci krajským (i okresným) súdom.

12. Vo vzťahu k dovolateľom namietanému nesprávnemu procesnému postupu dovolací súd uvádza, že ak nastane situácia tvrdená žalovaným (neprebratie výzvy podľa § 273 písm. a/ C.s.p. z ospravedlniteľných dôvodov), má možnosť podať návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie v zmysle § 277 ods. 1 C.s.p. a to v prekluzívnej lehote 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel podľa § 277 ods. 3 C.s.p. Skutočnosť, že vo veci konajúce súdy jeho návrh zamietli je odôvodnená práve zmeškaním uvedenej prekluzívnej lehoty na podanie tohto návrhu. V žiadnom prípade nemôže dôjsť k porušeniu akýchkoľvek práv strany sporu, ak táto strana nepostupuje v zmysle zákonných predpisov a súdy z takéhoto postupu strany vyvodlia zákonné konzekvencie a nezaoberajú sa posúdením dôvodov, ktorými žalovaný odôvodňoval zmeškanie lehoty na podanie vyjadrenia k uplatnenému žalobnému

nároku.

13. V tomto ohľade dovolací súd pripomína, že povinnosť podávať kvalifikované, jednoznačné a úplné dovolania, má zabezpečiť povinné právne zastúpenie dovolateľa, resp. povinnosť zastúpenia osobou s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 C.s.p.). Zákon predpokladá, že advokát/ vysokoškolsky vzdelaná osoba v odbore právo je subjektom, ktorého odborné znalosti a schopnosti majú kvalifikovaným dovolaním prispieť k rýchlemu, hospodárnemu a plynulému priebehu dovolacieho konania. Uvedené vyplýva aj z čl. 11 ods. 3 Základných princípov, na ktorých je C.s.p. postavený a podľa ktorého, kto sa verejne hlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou.

14. Dovolateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v dovolaní len zopakoval argumenty ním uvedené už v odvolaní, s ktorými sa odvolací súd v napádanom rozhodnutí riadne vysporiadal. Namietanie odôvodnenia vo veci konajúcich súdov dovolateľom pre ich namietaný nesúlad so skutočným stavom veci nie je relevantným dovolacím dôvodom a nie je spôsobilé naplniť dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p, keďže nezodpovedá koncepcii porušenia procesných práv strany konania nesprávnym procesným postupom súdu. Dovolací súd zdôrazňuje, že nie je treťou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Zároveň len samotná nespokojnosť dovolateľa s ustálením skutkového stavu a jeho posúdením odvolacím súdom nemôže predstavovať relevantný dovolací dôvod.

15. V tejto súvislosti dovolací súd opätovne poukazuje na skutočnosť (obdobne aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/52/2017, 3Obdo/18/2018), že nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení z dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C.s.p. („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovoláním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

16. Z dôvodov uvedených vyššie dovolací súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.